

СТАНОВИЩЕ

от: доц. д-р Васил Писев, дм

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „хигиена“ обявен за нуждите на отдел „Детско и младежко здраве“ при НЦОЗА гр. София в Д.в. бр.69 от 01.12.2017г.

I. Анализ на кариерния профил на кандидата

В конкурса е кандидатствал и е допуснат един кандидат – Красимира Панайотова Костадинова – Трифонова, главен асистент в отдел „Детско и младежко здраве“, дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите“ при НЦОЗА, гр. София

Красимира Панайотова Костадинова – Трифонова е родена в с. Долни Цибър, Вълчедръм, област Монтана (12.11.1960г.). Тя е възпитаничка на ПГПРЕ – град Лом на руски и английски език, която е завършва през 1978г. Същата година е приета за студентка в ДБИ гр. София „Библиография и библиотекосзнание“ и завършва курса си на обучение през 1980г. (полувисше образование). От 1982г. до 1987г. е студентка в СУ „Св. Климент Охридски“ гр.София и завършва с присъждане на образователно-квалификационна степен „магистър“ по психология

От 1988г. след успешно издържан конкурс работи като н.с. IIIст. в отдел „Профилактична педиатрия“ секция „психология и възпитания на детето“ към Научния институт по педиатрия гр. София. През 1992г. всички служители от отдела към НИП преминават на работа в НЦХМЕХ отдел „Хигиена на детската и юношеската възраст“ гр. София. Кандидатът преминава поетапно през н.с. II ст. (1997г.), н.с. I ст. (2004г.), а от 2011г. и по настоящем е главен асистент при НЦОЗА. През 2015г. след успешно защитен дисертационен труд на тема: „Деинституционализация в ранно детство (превенция на социалната депривация)“ на Красимира Костадинова – Трифонова е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „хигиена“. Тя има специалност по медицинска психология и педагогическа рехабилитация. Получава допълнителна квалификация в редица курсове (СЗО, УНИЦЕФ, тематични курсове и др). Красимира Костадинова – Трифонова е председател на „Българска асоциация за

пренатално възпитание“ от 1999г., а също така е и член на редица асоциации, дружества, работни групи, редколегии и др. Кандидатът има отлична езикова квалификация по руски и английски език. Има добра компютърна подготовка в областта на информационните технологии.

Общия трудов стаж на Красимира Костадинова – Трифонова е 31г. и 10м., от които в системата на здравеопазването 29г. и 9м.

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

Представените от кандидата документи по конкурса са съгласно изискванията на ЗРАСРБ (раздел 3, чл. 24-26) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НЦОЗА. Спазена е процедурата за определяне състава на научното жури със заповед на Директора на НЦОЗА №РД-311 от 26.01.2018г. Кандидатът е представил пълни и подробни списъци и справки копия на научната продукция на хартиен и електронен носител съгласно изискванията на процедурата.

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

1. Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност.

Красимира Костадинова – Трифонова участва в конкурса с общ брой публикации – 71, от които извън тези от защитата на дисертационния труд – 66. В български издания са публикувани 58 материала, от които в научни монографии и сборници – 21, в научни периодични списания – 25, научно-практически публикации – 2, в електронен формат на български език в пълен обем – 8 и в български научни издания на чужд език (руски и английски език) – 2. Кандидатът представя и 8 публикации в чужди списания. Най-голям е дялът на публикациите, в които Костадинова – Трифонова е самостоятелен и първи автор – 43броя. (65% от общия брой), което показва съществен личен принос и потвърждава водещото ѝ участие като изследовател и учен.

Импакт-факторът на списанията с публикувани статии на автора е 14,537, което е показател за актуалност и висока научна стойност на проучванията ѝ.

Общият брой на положените цитирания на кандидата, т.н. публикационен имидж са 15 (според справката изготвена от Националния център за информация и документация) и 23 (според справката изготвена от депозитариума на Централната медицинска библиотека – МУ София).

Приложени са и съответните списъци на цитациите.

Красимира Костадинова – Трифонова е участвала с устни и постерни презентации в 53 научни форума, от които в национални 40, 11 чуждестранни (Македония, Германия, Гърция, Молдова и др) и 2 участия у нас на чужд език. Най-голям е делът на участията на кандидат като първи и самостоятелен автор (77% от общия брой). Научните интереси на Красимира Костадинова – Трифонова в хигиенната наука обхващат и най-вече са с подчертан интерес в областите на хигиената на детската и юношеската възраст и хранене.

Обобщавайки приносът на научните публикации (самостоятелно и в съавторство) може да се анализира, че те имат теоретико-познавателен, научно-приложен и методичен характер. Като допълнение бих посочил и някои оригинални приноси, които могат да се характеризират със следните ключови формулировки:

1. Предлага се иновативен модел с доказана експериментална ефективност за оптимизиране на развитието и подобряване здравето на децата отглеждани в институции чрез комплексни мерки, включващи промени в организацията на работа;
2. Прилага се системен подход и анализ на състоянието на грижите за здравето и развитието на деца в ранна детска възраст в детските заведения у нас, на базата на които са предложени мерки и политики за стабилизирането му;
3. Запълва се определено бяло петно касаещо потребностите на засегнатите от аутизма деца и семейства в страни от региона и е разработен метод за оценка на тези потребности;

В заключение – качеството на съдържанието и количествените показатели на научната продукция на Красимира Костадинова – Трифонова са свидетелство и несъмнено проектират по-мощна мисия и по-перспективна визия за общественото и в частност за детското здраве.

2. Участие в научни теми, национални и международни проекти и програми.

Красимира Костадинова – Трифонова участва общо в 34 научни и образователни проекти, от които в 15 научно-изследователски теми, в 4 от тях е ръководител и водещ изпълнител на задачи; в 7 национални програми и планове за действие, в 5 е ръководител и водещ изпълнител на задачи; в 5 международни проекта, в 2 е ръководител и водещ изпълнител на задачи и в 7 национални проекта, в 2 е ръководител и водещ изпълнител на задачи.

Обобщавайки всичко това може да се посочи, че кандидата участва в разработването и изпълнението на редица национални и международни проекти, програми и планове по линия на МЗ, НЦХМЕХ, НЦОЗА, МТСП, АСП, СЗО, УНИЦЕФ и др.

IV. Участие в експертна, методична и консултативна дейност.

1. Красимира Костадинова – Трифонова участва общо в 20 мероприятия свързани с нейната експертна дейност, която включва:
  - 1.1. Участие като координатор и член на междуведомствени работни групи – 6;
  - 1.2. Участие в експертни съвети – 3;
  - 1.3. Изготвяне на експертни становища – 10;
  - 1.4. Дейности възложени от други ведомствени институции (МС, УНИЦЕФ, ДАЗД, НПО) – 12;
  - 1.5. На международно ниво – Национален координатор на мрежа от югоизточна Европа за аутизма;
2. Методична дейност – методична помощ на медицински и немедицински специалисти от ДМСГД, детски ясли, ОДЗ, детски градини, РЗИ, извънболнична помощ по психодиагностика, ранно детско развитие, превенция на риска и промоция здравето в детска възраст, организация на детското здравеопазване др.
3. Консултативна дейност – консултации на медицински и немедицински специалисти от детски и здравни заведения, деца

и родители по проблеми на здравето и поведението в ранна и предучилищна възраст.

Участието на кандидата във всички посочени дейности недвусмислено показва нейните широки интереси и разнопосочни умения и компетенции.

Прилагат се и съответните заповеди за изпълнения.

V. Оценка на преподавателската дейност за периода 2000-2017г.

Красимира Костадинова – Трифонова е участвала като ръководител и лектор в 51 тематични курса и индивидуално обучение на специалисти от РЗИ, с обща лекционна натовареност за посочения период от 344 учебни часа. За последните 5 години участва в 10 тематични курса с обща лекционна натовареност от 36 учебни часа.

Освен това, като хоноруван преподавател кандидата е лектор в Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ на медицински сестри, акушерки и санитарни инспектори (понастоящем „инспектори по обществено здраве“) по дисциплините: „Детска психология“, „Медицинска психология“, „Пренатална психология“; в СУ „Св.Климент Охридски“, катедра „Психология“, магистърска програма „Детско-юношеска психология“ и в МУ София, катедра „Хигиена и екология“, „Хранене на децата“.

VI. Критични бележки и препоръки

Критични бележки – нямам.

Препоръка – посочените 42 научни приноса на трудовете по-добре би било да се редуцират, като някои от тях е могло и да се обединят.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените документи и материали считам, че Красимира Панайотова Костадинова – Трифонова, дм притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения. Лично познавам кандидата и съм свидетел на кариерното ѝ израстване като учен и преподавател в периода 1992г-2008г като ръководите на

направление „Хигиена на детската и юношеската възраст“. Със своята професионална квалификация, научни изяви и преподавателски опит тя напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НЦОЗА.

Давам своята положителна оценка и предлагам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват за присъждане на академичната длъжност „доцент“ на Красимира Костадинова – Трифонова, дм по научна специалност „хигиена“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина за нуждите на отдел “Детско и младежко здраве“, НЗОЗА, гр. София.

15.03.2018

Гр. София

Изготвил становището:

/доц.д-р Васил Писев, дм/

